

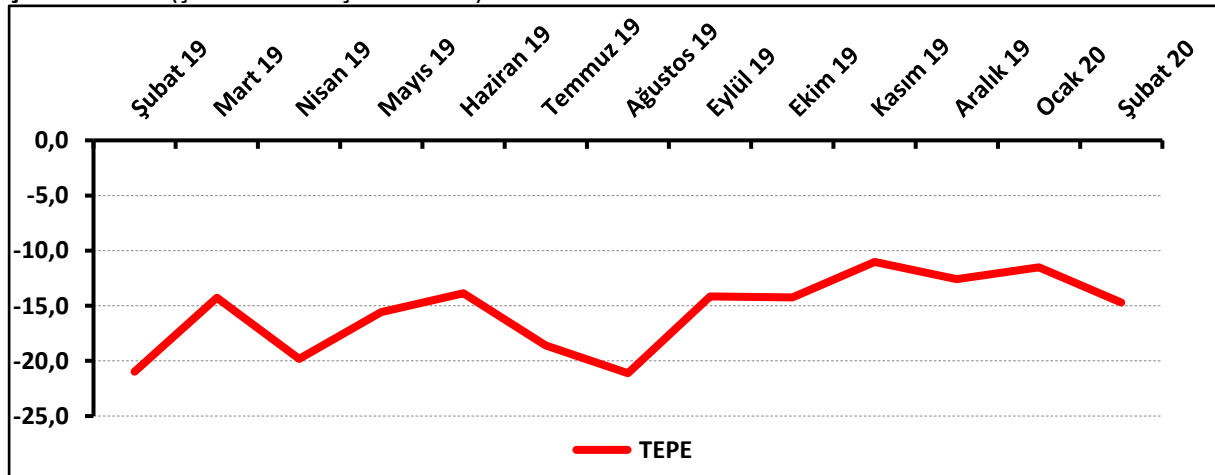
GEÇEN YILA KIYASLA ARTAN PERAKENDE GÜVENİ, GEÇEN AYA KIYASLA AZALDI

TEPE, Şubat 2020’de bir önceki aya göre 3,2 puan azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 6,3 puan arttı. Perakende güveninin geçen yıla göre artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki yükseliş etkili oldu. Şubat 2019’da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,7 daralan tüketici kredileri, 2020 yılının aynı döneminde yüzde 24,4 artış gösterdi. Bu değişim, perakende güvenine yansdı. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü, şubat ayında perakende güveninin en fazla artış gösterdiği sektör oldu. AB-27 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye, geçen yıla göre AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla kıyasla artarken, geçen aya kıyasla azaldı

Şubat ayında -14,7 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 6,3 puan artarken, geçen aya göre 3,2 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili olurken; geçen aya göre azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Şubat 2019 – Şubat 2020)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-15,4	-7,1	-12,1	-15,9	-17,7	-14,9	-8,8	-12,7	-16,6	-17,8	-20,5	-6,7

¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

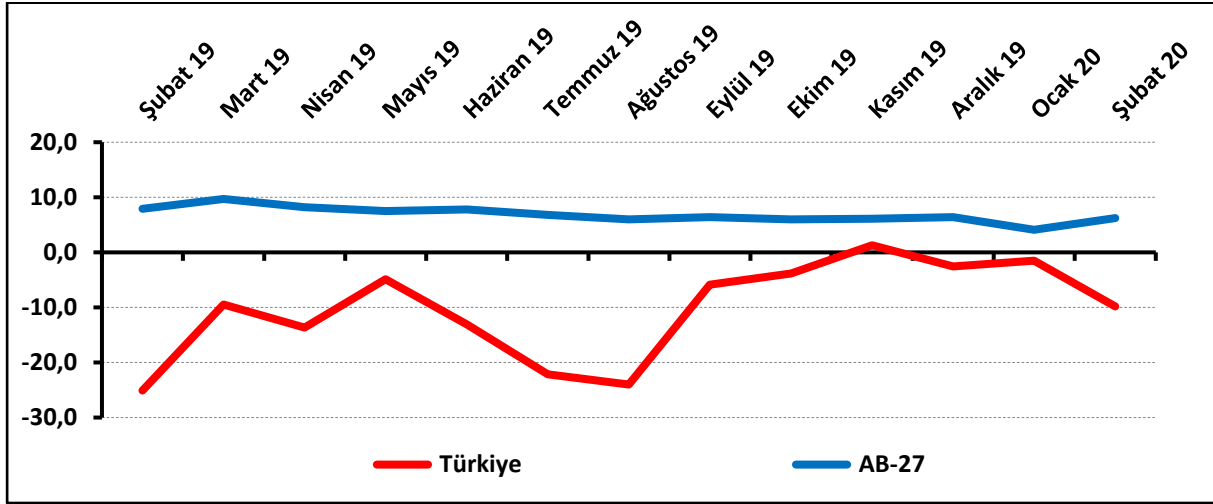
2019	-20,5	-21,0	-14,3	-19,8	-15,6	-13,9	-18,6	-21,1	-14,2	-14,2	-11,0	-12,6
2020	-11,5	-14,7										

Perakendecilerin satış beklentisi geçen aya kıyasla azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Şubat 2020'de -9,8 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 8,3 puan azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre 15,3 puan arttı.

Şubat 2020'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 33,1'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 37,5'i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 29,4 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Şubat 2019 – Şubat 2020)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

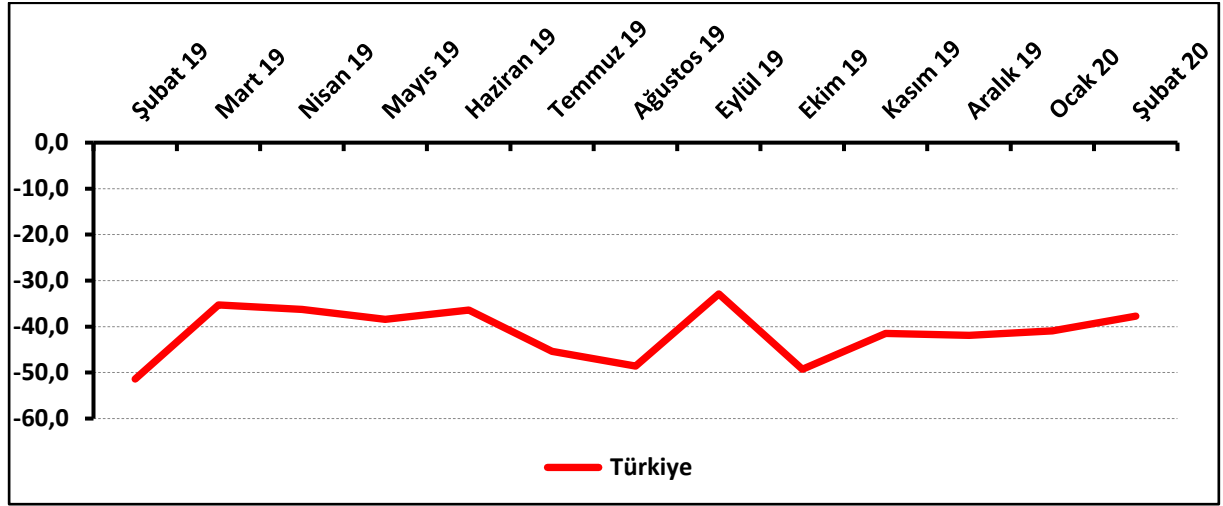
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-12,3	6,0	-4,2	-9,9	-17,0	-0,9	0,4	-9,9	-16,0	-20,5	-22,3	14,6
2019	-20,1	-25,1	-9,5	-13,7	-4,9	-13,1	-22,1	-24,0	-5,9	-3,8	1,3	-2,5
2020	-1,5	-9,8										

İşlerin durumu geçen yıla ve geçen aya kıyasla iyileşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Şubat 2020'de -37,7 puan değerini alarak, Ocak 2020'ye göre 3,2 puan, Şubat 2019'a göre 13,7 puan arttı.

Şubat 2020'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 18,4'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 56,1 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 25,5 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Şubat 2019 – Şubat 2020)

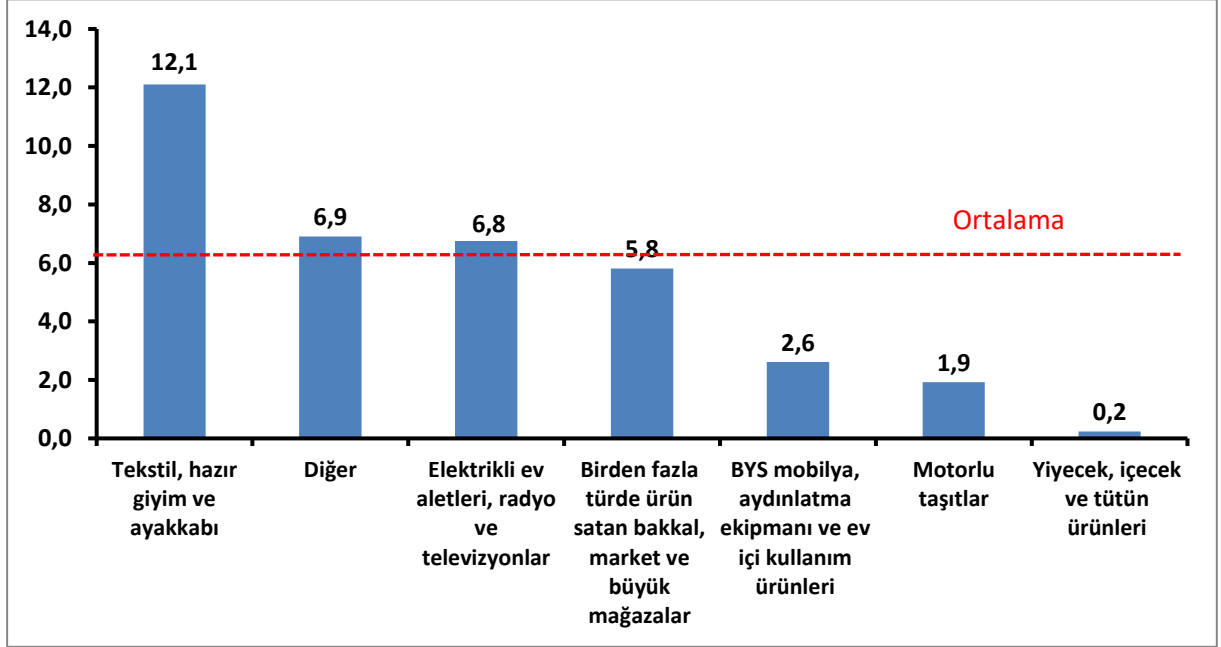
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3	-41,5	-41,9
2020	-40,9	-37,7										

Perakende güveni en çok “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Şubat 2020’de, geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerde artış görüldü. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken; “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörleri ortalamanın altında değer aldı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Şubat 2020’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin satış beklentileri geçen aya kıyasla kötümser

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Şubat 2020’de, “önümüzdeki 3 ayda istihdam ve satış fiyatı beklentisi” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” göstergeleri hem Şubat 2019’a göre hem de Ocak 2020’ye göre arttı. “Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentisi” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergeleri Ocak 2020’ye kıyasla azalış, Şubat 2019’a kıyasla artış gösterdi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 02/2019	Endeks 01/2020	Endeks 02/2020	Bir önceki aya göre değişim 02/2020	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 02/2020
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-56,0	-46,9	-50,6	-3,7	5,4
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	18,2	13,8	16,3	2,5	-1,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-25,5	-12,1	-16,5	-4,4	9,0
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-25,1	-1,5	-9,8	-8,3	15,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-5,6	-0,4	2,3	2,7	7,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	25,4	26,7	39,4	12,7	14,0
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-51,4	-40,9	-37,7	3,2	13,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	0,7	8,2	5,1	-3,1	4,4

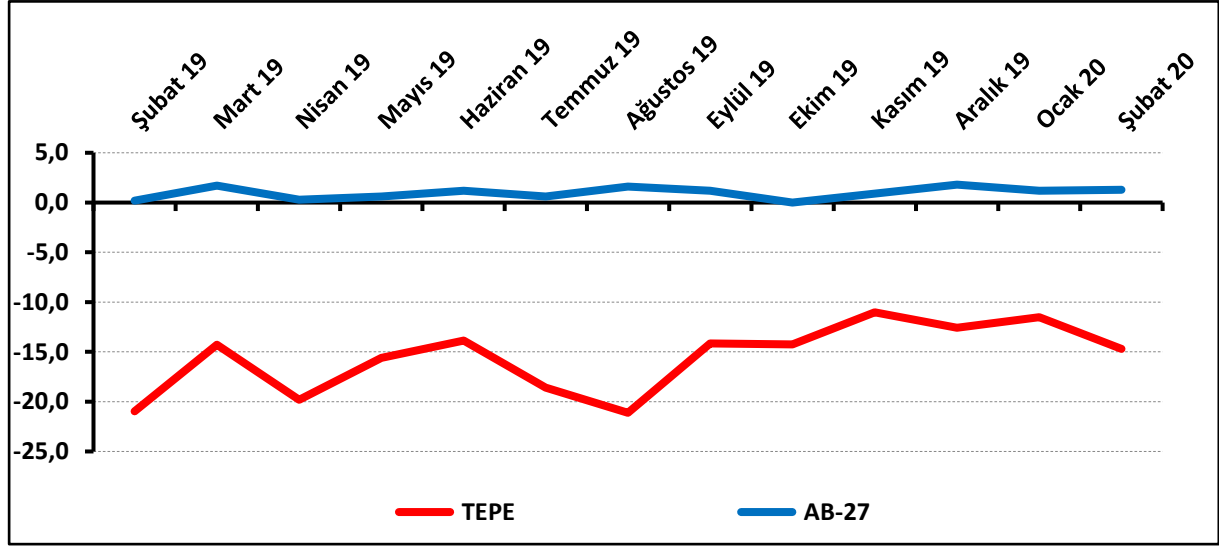
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB'de perakende güveni geçen yıla ve geçen aya kıyasla arttı

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Şubat 2020'de 1,3 puan değerini aldı. AB-27'de perakende güveni bir önceki aya göre 0,1 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 1,1 puan arttı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2019 – Şubat 2020)

Tablo-5. AB-27

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	5,7	5,1	2,7	1,1	2,4	2,6	1,9	3,2	4,3	1,0	1,3	1,7
2019	-0,4	0,2	1,7	0,3	0,6	1,2	0,6	1,6	1,2	0,0	0,9	1,8
2020	1,2	1,3										

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Belçika, şubat ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Belçika'yı; Slovenya, Yunanistan ve İsveç takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Danimarka, İngiltere ve Finlandiya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış da Slovenya'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Şubat 2019'a göre değişim Euro Bölgesi'nde 1,1; AB-27'de 1,1 oldu. Ocak 2020'ye göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Şubat 2019 ve Ocak 2020'ye göre)

Ülkeler*	Şubat 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Ocak 2020'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Belçika	16,7	9,8
Slovenya	15,1	21,8
Yunanistan	14,2	6,0
İsveç	11,7	4,1
Romanya	10,7	0,7
Hırvatistan	7,9	7,2
Estonya	7,5	4,8
Türkiye	6,3	-3,2
Çek Cumhuriyeti	5,3	5,0
Litvanya	3,9	1,2
İtalya	3,7	0,1
Arnavutluk	3,7	3,5
Bulgaristan	3,6	-2,1
Fransa	3,3	-3,6
Karadağ	3,1	2,5
Sırbistan	1,8	-1,0
AB-27	1,1	0,1
Euro Bölgesi-19	1,1	-0,1
Letonya	0,7	-3,0
Almanya	-0,1	-0,3
Portekiz	-0,5	2,4
Slovakya	-1,3	-5,2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-1,7	1,8
Makedonya Cumhuriyeti	-2,3	-2,5
Polonya	-2,8	0,3
Hollanda	-3,5	2,2
İspanya	-4,0	0,3
İrlanda	-4,4	7,0
Malta	-5,2	-0,4
Avusturya	-6,0	-0,3
Macaristan	-6,8	-1,7
Finlandiya	-12,2	-4,3
İngiltere	-14,5	9,5
Danimarka	-15,1	-1,7

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir. Birleşik Krallık, 31 Ocak 2020'de Avrupa Birliği'nden ayrılmış olup, Şubat 2020'den itibaren AB-27 verileri açıklanmaktadır.

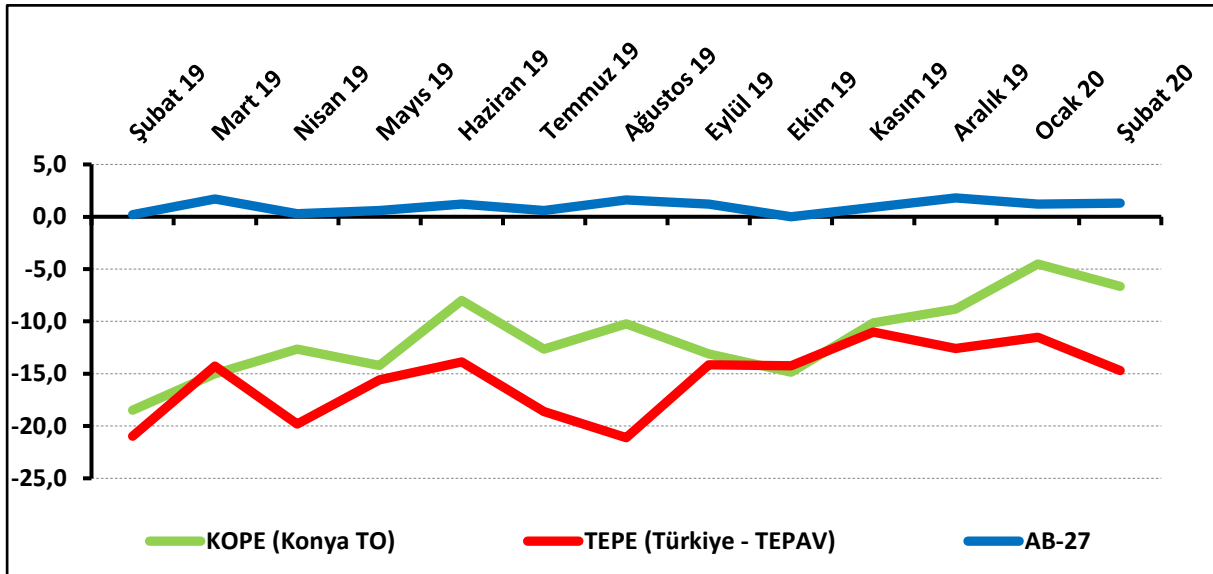
**Sıralama Şubat 2019 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapıyor.

Şubat ayında TEPE, -14,7 puan değerini alırken KOPE -6,7 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 11,8 puan, TEPE 6,3 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 2,2 puan azaldı. Konya perakendesi, şubat ayında Türkiye genelinden daha iyi, AB-27'den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2019 – Şubat 2020)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	5,7	2,0	-1,7	-3,2	0,3	0,0	3,7	-2,9	-6,1	-6,7	-15,0	-13,7
2019	-16,5	-18,5	-15,0	-12,6	-14,2	-8,0	-12,7	-10,2	-13,1	-14,9	-10,1	-8,8
2020	-4,5	-6,7										